

*Traditionell höstträff i viken vid
Finnhamn 7-8 september!*

Laurinkostersällskapets hemsida

Vi beundrar som vanligt våra fina båtar, tipsar varandra om bästa den viken och berättar om sommarens äventyr! Ta med något att äta och dricka, ett gott humör och kanske en gitarr och sånghäfte! Vi ses!

Foto Belinda Embjörns Lundberg

I förra numret berättade vi om att Pekka och Barbro Karlsson, som ligger i Puerto Marina i Las Palmas med sin L32a Corona Ag, skaffat sig ytterligare en båt för att ha i svenska vatten.

Hemseglingen med Marieholm 32an "Woy" startade 15 mars 2019 och de anlände till svenska vatten vid månadskiftet juni/juli 2019. Allt verkar ha gått bra och vi hoppas på ett bidrag till Bladet!

*Som väl alla vet så är Greta
Thunberg*

på väg över Atlanten på 60fotaren Malizia II, för att ta sig till New York, USA. Där ska hon delta i klimattoppmötet i FN samt COP25 i Santiago och fortsätta den viktiga kampen för att få makthavare att våga ta klimatbeslut som grundas på den forskning som finns, redan idag!

Foto från Greta Thunberg at Twitter

Färden som beräknas ta cirka två veckor, började onsdagen den 15 augusti, med avreseort Plymouth i Storbritannien. De som seglar båten är, förutom Greta, hennes pappa Svante Thunberg, kaptenen Boris Herrmann och seglingsentusiasten Pierre Casiraghi (son till Caroline av Monaco och dokumentärfilmaren Nathan Grossman).

Båten är en kappseglare och ingen lyxkryssare! Det blir torrfooder, "blå hinken" och hängkojer.

Vi önskar förstås Greta och hela besättningen på Malizia II, en bra och härlig överfärd över Atlanten. Vi önskar också att denna unga flicka, med all sin kraft och kunskap, lyckas i sitt uppsåt! Framtiden tillhör allas våra barn och barnbarn!

Här fortsätter Åke Somnells jorden-runt-segling med miss My

Santa Cruz–Nuku Hiva

Måndag 31 mars, annandag påsk, klockan är 15.30 och vi har lämnat Puerto Ayora på Santa Cruz, Galapagos, med siktet inställt på Marquesasöarna i Franska Polynesien. Den längsta etappen av alla på vår resa runt klotet. Galapagos ligger just nu i ekvatoriella stiltjebältet, vilket ju inte betyder att det alltid är stiltje. Men just nu stämmer det, så det blir att börja med motorgång. För att nå sydostpassaden styr vi mot sydväst, vilket vi räknar med att få göra kanske en vecka. Därefter bör vi kunna gå i stort sett rakt västerut eftersom Marquesasöarna ligger på 10° syd. Innan vi hivar upp ankarna åker vi med jollen två vändor in till Hotel Galapagos och hämtar vatten. Färskvatten är en bristvara här så de samlar regnvatten i stora cisterner, som de sen säljer för sex öre/liter. En avskedsvisit till Capitanen är ett måste och vi betalar en mycket måttlig summa för in- och utklareringen.

En del komplettering av proviant behövs. Vi har sett att ett par fraktbåtar kommit in på morgonen och att en massa frukt fördes iland och nu gäller det att hitta vart den tog vägen. Nåja, det finns inte så många ställen att leta på så vi finner vad vi behöver. Några T-shirts för barnbarnen hamnade också på Miss My. Så gör vi en koll på de viktigaste förnödenheterna. Bl a har vi bunkrat:

- 190 liter vatten
- 165 liter diesel
- 42 liter bensin
- 10 liter fotogen
- 40 liter öl, läsk och juice

Vinden har mojnät, så vi startar med motorgång på kompasskurs 230°. Precis som vid avfärden från Kanarieöarna går vi åt sydväst. Nu för att fånga upp sydostpassaden och södra ekvatorialströmmen som skall hjälpa oss de drygt 3000 sjömil till Marquesasöarna i Franska Polynesien. Jag roar mig med att lägga ut den distansen från Stockholm söderut och hamnar neråt Kenya.

Efter några timmar passerar vi "postboxön" Floreana och de förtrollade öarna försvinner sakta akterut.

Havslequaner på land

Onsdag 2 april kommer med ett oljeblikt hav där stjärnor och måne speglar sig på natten. Jag ligger och lyssnar efter ljud, tycker nog att motorn låter konstigt. Något lager på väg att skära? Jag är uppe och kollar, men allt verkar OK. Man kan inbilla sig ett och annat så här i ödsligheten.

Solhöjd på förmiddagen visar att vi är på rätt väg och att vi bör ha en medström på knappa en knop. Middagspositionen för onsdagen är: S 2° 20' / W 93° 25' - 168 sjömil från Galapagos.

På eftermiddagen får vi en överraskande påhälsning, en liten helikopter kommer och snurrar ett par varv. Troligen kommer den från något fiskefartyg i närheten. Vi har hört att japanerna håller till även så här långt bort och spanar in tonfiskstim med hjälp av helikopter.

En måttlig sydvind kommer och vi seglar igen. Nätterna är ganska dryga, det är mörkt från sex till sex och man kan ju inte sova hur mycket som helst. Vi känner oss bättre i magarna och en rejäl grötfrukost sitter bra!

Det har hunnit bli lördag 5 april. De senaste dagarna har det varit blandväder, skiftande vindar och en hel del regnskurar. Senaste natten faktiskt ösregn, vilket tvättar salt ur segel och däck. Dessutom kan man ta en dusch i sittbrunnen.

Solen visar sig mellan molntrasorna, så vi kan ta en höjd vid 9-tiden. Vi plottar middagspositionen till att vara: S 4° 30' /W 99° 18'. Dygnetapperna har hållit sig kring 130 sjömil - helt acceptabelt!

Detta innebär att vi har en medström av 1,6 knop, vilket ju stämmer med "boka". Däremot stämmer det inte alls när vi framåt kvällen får motvind och den rådande nordan slår över på sydväst. Vi hoppas att det är början på en fortsatt vridning till sydost, passaden som vi nu väntar på.

Till middag har vi italiensk soppa förstärkt med makaroner och sedan nygräddade pannkakor. Kvällen kommer med enstaka skurar och kolsäckssvart så snart solen gått ner. Inga stjärnor syns och månen är i sen nedan, så den syns inte i vilket fall som helst.

Det blir inget av med vindvridningen som vi hoppats på, i stället rakt västvind. Det minst gynnsamma och minst sannolika här.

Vi ser två lanternor i natten norrut, som verkar gå på ungefär samma kurs som vi. Jag försöker ett anrop på VHF men får

inget svar. Resten av söndagen svaga vindar och blandad motorgång. Det är flera dagar sedan jag hörde av Lennart, men Bruce i Toronto är flitigt i farten och har stark signal. Även en annan Torontobo – Vic/VE3AIA – lägger sig i snacket. De har heller inte hört av Len.

Måndag 7 april. Det är vår 2-åriga bröllopsdag, lite finkänsligt påpekat av Birgit! Det är en fin "sommardag" men vinden är fortfarande från galet håll. Vi beslutar gå ytterligare något åt söder med förhoppning att fånga passaden.

Middagsposition enligt solhöjderna: S 5° 02' /W 101° 30'. Detta betyder att vi gjort en dygnsdistans på endast 65 sjömil, vilket verkar i minsta laget. Det kan vara svårt att hitta en jämn horisont i rullningarna så mätfel är inte uteslutet. Hur som helst, vi styr nu på rättvisande kurs 198°.

Tisdagen kommer efter en lugn natt. Det är fortfarande "antipassad" och vi plaskar vidare med 3 knops fart. Vi börjar fundera på om det kan vara ett "El Niño-år" vi råkat ut för. Det är ett fenomen som uppträder med 5 á 7 års mellanrum. Uttrycket betyder "Kristusbarnet" eftersom det först iaktogs någon gång vid jultid utanför Amerikas Stilla-havskust. Det som händer är att den kalla Humboldtströmmen eller Peruströmmen, som övergår i den västgående ekvatorialströmmen, blir störd och ersätts av en motgående varmare havsström. Detta får stora påverkningar på både vindar och klimat över stora delar av

Pacific-området. Passaden "vänder" och Australiska ostkusten och delar av Ostasien får torrare än normalt och de torra områdena utmed främst Sydamerikas kust råkar ut för tropiska oväder. Vi har emellertid inte hört några prognoser som säger att "El Niño" skulle härja just nu, så det gäller att hitta någon annan förklaring. Det kan finnas många när det gäller väder och vind...

Solhöjderna fortsätter att förbrylla, vilket de gjort sedan i måndags. Vi får en middagsposition som visar att vi både "backat" 10 sjömil och satts norrut trots sydvästlig kurs. Vi diskuterar om det kan vara fel på sextanten men den har såvitt vi vet inte skadats. Vi får följa upp med täta observationer. En solhöjd på eftermiddagen gör inte bilden klarare, det är för stora differenser! En tänkbar orsak kan vara onormalt kraftig refraktion (ljusbrytning) i atmosfären. Vi får väl se, nu finns inget annat att göra än att stå på.

Onsdag 9 april kommer med fullständig stiltje, så vi har motorgång ända till klockan 14.00. Nu börjar det finnas anledning att hålla ett öga på dieselåtgången, en koll visar att vi har knappa 80 liter kvar. Med Yanne på "sparlåga" bör det räcka till cirka 120 timmar, alltså ungefär vad vi kört hittills från Galapagos. Och det är långan väg att gå...

Jag får god kontakt med Bruce, han följer noggrant våra förehavanden. Han berättar att han haft telefonkontakt med Maria, som säger att allt är väl hemmavid.

Dagens solobsar stämmer bättre och vi tror oss ha en ganska exakt uppdatering av positionen. Gårdagens villervalla kan bara förklaras med vad vi misstänkte: optiskt brytningsfel. Vår middagsposition blir: S 06° 12' /W 104° 40'. Från gårdagens galna läge betyder det 200 sjömil. Om vi räknar tillbaka två dygn stämmer det med cirka 100 per dygn och en svag medström.

Som det skall vara - perfekt, tycker jag. Birgit tycker jag skall vara mera försiktig med mina glädjeyttringar.

Torsdag 11 april och äntligen verkar vi ha rejäl passadvind! Den har gått från syd för att så småningom stanna på sydost med en styrka på cirka 15 knop. Vi tar ner storen på förmiddagen och sätter dubbla genuor. Vår dygnsdistans blir 104 sjömil och även Birgit börjar bli optimistisk. Hon bakar bröd och fixar fläskpannkakor. Mums!

Frampå eftermiddagen har vinden ökat ytterligare och vi byter segel till lilla genuan och kryssfock. Styrbjörn har lite svårigheter att hålla kursen, så det krävs en del manuella ingripanden. Jag känner mig lite krasslig på kvällen, så Birgit tar alla nattpassen. Hon vill ha mig frisk, en fullt riktig inställning...

Efter en rullig natt, som Birgit kämpat med, känner jag mig bättre och kan ta itu med "morgonpasset" på radion. Det är förresten inte morgonpass längre, radio-bandet "öppnar" allt längre fram på dagen ju längre bort vi kommer. Bruce transiterar i båda riktningarna till Len, som haft en illvillig virusinfektion. Vilket förklarar att han varit tyst några dagar.

Nu har vi konstant vindriktning från sydost. Det är kraftig vind med regnskurar men nu går det undan, medelfart 7 knop!

Lördag 12 april. Vinden har lugnat sig något men vi har en del regnskurar på förmiddagen. Snack med Bruce som vanligt. Nu börjar Australien komma in på bandet och det vore ju bra med en "markstation" även där. En kille i Melbourne, Michael, kommer in och erbjuder sig hänga med på kontakter. Vi får väl se hur det blir, vore nog bättre men någon på ostkusten. Jag vet att Len har en svensk kompis i Sidney som är gammal telegrafist. Len hjälper nog till att "väcka" honom.

Lördagens middagssposition är: S 6° 27' /W 111° 16' och senaste dygnsetapp 165 sjömil. Birgit bakar kaka på eftermiddagen, bra gjort i slänggungan. Tyvärr åkte kakan i durken innan den var helt klar. Men på havet får man inte vara alltför kräsen, den smakade ändå bra till kaffet! Vattnet är synnerligen oroligt trots att vinden är måttlig. Det bubblar ungefär som när vi mötte tidvattenströmmarna i Engelska Kanalen och sjön är förvånansvärt krabb, som den kan vara på Östersjön.

Optimusköket är bråkigt, förvärmarna fungerar inte vilket beror på att de sotar igen. De gillar inte "bondfotogen" som vi fick på Galapagos. Jag försöker plocka isär för en storrengöring men det är alltför skumpigt, så det får lugna ner sig lite först.

Söndag 13 april. Vi "brassar" klockan ytterligare en timma och är nu 8 timmar efter GMT och 9 efter svensk tid. På dagen blir det plötsligt kallare i luften och vinden slår om till nord, förmodar att det är en kallfront som passerar. Men då borde det ju klarna upp bakom. Det gör det dock inte under hela dagen. Men man kan inte veta hur det ska bli här, oftast stämmer det inte med vad man kan läsa sig till. Det är inte som det "gamla vanliga" hemmavid. Jag läser lite i Leif Alms bok "Böljande blå ocean", en beskrivning av familjen Alms jorden-runt-färd 1975-78 med "Saga III".

I vårt aktuella område beskriver Leif förhållandena lite annorlunda, de hade mest finväder med lagom passad och smekande dyning. Det har tydligen hunnit ändra sig lite sedan dess. Men, vi har en bra bit kvar av Pacific och är fortfarande optimister!

Måndagen kommer med verkligt ösregn. Vi seglar med dubbelgenuor men vinden skiftar så vi måste skifta sida med bambubommen, den vi köpte i Ecuador. Birgit lyckas baka bröd, så choklad och färsk macka smakar mums i regnet ute i sittbrunnen. Frampå dagen upphör regnet och vinden dör ut. Vi väntar en stund men rasslet i seglen blir påfrestande för psyket, så det blir åter motor.

Tisdagen 15 april. Solen tittar fram igen. Vi kan segla från 06.00 och börja ta solhöjder igen. Vår middagssposition blir: S 7° 08' /W 117° 05'. Det stämmer bra med senaste dygnens "dödräkning" och ½ knops medström.

Nu kan jag ta itu med att sota köket och jag blandar till en "soppa" som bör sätta sprätt på Optimusen. Den består av en lämplig portion bensin i fotogenen plus lite dynamit. Jodå, köket funkar bra nu!

Vi har samma problem med el-generatorn, som varit svårstartad en tid. Jag gör ren stift och filter och den startar direkt. Bensinen vi köpte på Galapagos liknar mest dålig diesel och dieseln verkar vara blandad med spillolja.

Birgit har börjat "nedräkningen" och hon räknar med att vara framme vid Marquesas på fredag nästa vecka med ankomstdagen som dag ett. I dag tisdag är det alltså dag 11. Optimistiskt, men med en bra passad skall det kanske gå. Strax efter mörkningen har vinden vridit, så vi beslutar att ta ner storen och köra med dubbelgenuor. Under jobbet med storen svänger båten runt och båda fiskelinorna kommer under. En fastnar i

loggrotorn och den andra i propellern så att den går av, linan alltså. Inte mycket att göra åt i mörkret, det blir dykning när det ljusnat. Radiotiderna har nu förskjutits så att kontakten med Bruce är 22.00 lokal tid. Jag berättar om fiskelinorna och att det är dåligt med fisket. Bruce "tykar" oss och påpekar åter att vi är "lousy fishermen".

Onsdagen, dag 10 kommer med god vind och blandat sol och regnskurar. Det går bra undan, så vi väntar med dykandet till lite efter middagspositionen som vi får till: S 07° 12' /W 119° 25' och en beräknad dygnsdistans 138 sjömil.

Så blir det dags för dykning och inga hajar syns till, så jag hoppar i och börjar med att försöka fixa loggen. Linan sitter hårt runt rotorn och det rullar ordentligt, så det är knepigt att komma åt. Dessutom läcker cyklopen på skägget. Jag kapar de tampar som hänger och får försöka igen när det blir en lugnare dag och jag har rakat mig. Den grövre linan som är upprullad runt propelleraxeln går att skära loss.

Jag kämpar vidare med generatorn, som inte är på humör att starta helt lätt. Jag har träningsvärk i höger arm och skulderparti efter allt ryckande i startsnöret. Middagen består av löksoppa och pannkakor. De sista äggen går åt, så nu får vi klara oss utan sockerkaka och pannkakor. Men det får vi stå ut med.

Dag 9 innebär stabilare väder, färre regnskurar och stabilare vind. Loggen får plötsligt för sig att fungera igen, så jag slipper förhoppningsvis fler dykövningar här ute. Jag har svårt att hålla förbindelsen uppe med Bruce men så kommer plötsligt VK2AJD – Arne i Sidney in. Det är kompisen som Len talat om. Det visar sig att Arne och jag varit "kollegor" en tid på 40-talet då vi båda jobbade som telegrafister inom civilflyget. Även Len tillhör det celebra sällskapet. Dagens radiosnack blir långt, Len hör jag som en

viskning, men Arne transiterar och jag får hälsningar från gamla arbetskamrater på Försvarshögskolan. En annan "polare" till Len och Arne hör av sig – det är Tom/VK2ETS, som bor i Marimbula ett stycke söder om Sidney. Det funkar alltså med kontakten till Svedala. Går det inte åt ena sidan så tar vi andra hållet runt jordklotet!

Vi fortsätter nedräkningen. Dag 8, den 18 april går det fint undan i styv passad och

1,5 knops medström. Vår middagsposition är: S 7° 13' /W 124° 48' och en tangerad max dygnsdistans från 17 februari: 175 sjömil.

En ny bekantskap fogar sig till radiogänget runt världen. Det är Birger från Kristianstad, även han gammal telegrafist men nu pensionär och bosatt i öknen nära Phoenix i Arizona. Han berättar att han bor i ett "mobile home" på 3 rum och kök om 70 x 14 fot, med el men ingen telefon.

Dagarna 7 och 6 fortsätter som närmast föregående, blandat regn och sol. Skurarna påverkar passadvinden, som vrider och mojnar efteråt och ger en "baksmälla" med rullning och slående segel. Den bästa tiden på dygnet är på kvällen när solen dalar i väster, vinden har mojnats lite och temperaturen är behaglig. Då kan vi sitta och njuta uppe i sittbrunnen. Mitt på dagen, om solen står på, är det väl hett. Bättre då att ta en siesta.

Måndag 21 april – dag 5.

Jag sover över radiopasset med Bruce, men det kommer flera. Vi har en klar morgon och svag vind, vilket betyder motorgång emellanåt. Det börjar vara tveksamt om nedräkningen med "landfall" på torsdag skall hålla. Nåväl, framåt dagen bättrar det sig och de dubbla genuorna kommer upp. Vi tar en serie "solskott", alla med god överensstämmelse och vi har en ganska exakt position. Middagspositionen noterar vi till: S 8° 10' / W 131° 40'. Det innebär 445 sjömil kvar till Ua Huka – den närmaste ön i Marquesas.

Radiokontakt med Len, via Arne i Sidney innebär ett negativt meddelande från Calle Persson angående möjlighet att ta hem Miss My med fraktbåt från Australien. Det går endast via Rotterdam och skulle bli fruktansvärt dyrt. Vi får fundera på andra alternativ, det bör väl t ex inte vara omöjligt att hitta någon lämplig person som vill "gasta".

Vi har tidigare erbjudit Norrbottenskuriren att komma med någon form av resebeskrivning, som exempel skickade vi en artikel från Cunaindianernas San Blas. Med tanke på att vi båda har anknytning till Luleå, trodde vi att det skulle finnas intresse. Nu meddelar Kuriren att de inte är intresserade av våra artiklar. Skit, tycker vi!

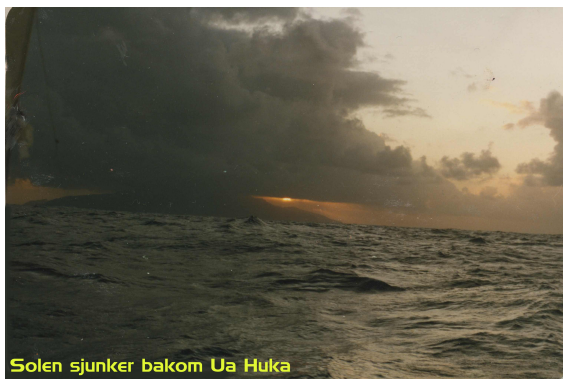
Dag 4 – nu börjar det närma sig och vi har en fin dag med lagom passad. Nästan så att vi kan hålla med Leif Alm! Vi kan möjligen nå Ua Huka på torsdag men troligen sent på dagen. Vårt försthandsalternativ är ju att gå till huvudön Nuku Hiva men om det passar kan vi ju titta in till Vaipae, huvudorten på Ua Huka. Det är fullmåne just nu, så det går kanske att nyttja månen för annan navigering än med hjälp av sextant. På natten märker vi plötsligt att det blir helt mörkt, det känns lite kusligt. Förklaringen kommer: det är total månförmörkelse!

Vår middagsposition tisdag 22 april är: S 08° 13' / W 134° 05' efter en dygnsetapp av 142 sjömil. Cumulusmoln börjar torna upp sig på eftermiddagen men vi klarar oss undan regn idag! Jag får veta genom Len att Börje i Bålsta nu fått sitt radiocertifikat med signalen SM5RNP, "Retired Noisy Pilot", som han tyder det själv. Börje har ju tidigare "kört" en del från F 16:s amatörstation i Uppsala men nu kommer han nog snart med en egen "rig".

Dag 3 förflyter utan dramatiska förändringar. Mellanvågsstationer börjar höras på radion, så land finns i närheten. Vi har bra gång under natten till torsdag – dag 2 – då vi skall nå Ua Huka. Under torsdagens morgon får jag in en radiofyr med signalen UK på 375 kHz. Den finns inte med i några listor jag har, men den ligger rakt fram, så utan tvivel finns den på Ua Huka. Det är ändå spännande att se hur väl besticket stämmer. Vår middagsposition visar att vi har 47 sjömil kvar till Ua Huka. Det skall bli skönt att få trampa fast mark igen och få en kall öl. Vårt förråd har varit slut sedan några dagar. Ua Huka – vår första "riktiga" söderhavsö dyker upp där den skall vara - vi har klarat av Pacific!! Vi firar med en öl, som lyckats gömma sig i skrymslorna. Och jag skriver i loggboken:

*Med ögonen fyllda av undran
förväntan och framtidstro
spanar vi ut över ödsligt hav,
vars tomma horisontlinje
plötsligt bryts av ett land
som svävar i aftonljuset.
I våra förhoppningar
förvandlas hägringen
till en verklighet och vi känner med
upprymdhet
att vi äntligen besegrat Pacific
och inom oss bär vi
en självklar rätt till lycka.*

Ua Huka har ett mörkt moln över sin hjässa och som vi anat hinner solen sjunka i havet bakom öns nordkant innan vi hunnit fram. Vi går in söder om ön och spanar efter ljus. Vi ser några men där Vaipae skall finnas är det helmörkt. Då kommer vi att tänka på hur det var när vi anlöpte San Blas-öarna i Panama. De stängde av el-generatorn klockan 22. Förmodligen likadant här. Trots fullmåne är det inte ljust nog för att gå närmare och finna det smala inloppet. Några bojar eller andra navhjälpmedel syns inte till och lusten att fastna på ett rev i paradiset är minimal. Vi avbryter sökandet och går vidare direkt till Nuku Hiva, som ligger på cirka 30 sjömil avstånd. Birgit tar första passet.

Solen sjunker bakom Ua Huka

Så är det dag 1 – fredag 25 april och Birgits prognos stämde perfekt. Vi närmar oss Nuku Hiva under efternatten och beslutar oss för att dreja bi och invänta gryningen innan vi går in mot Taiohae, som är huvudort och inkvarteringshamn för Marquesas. När det ljusnat närmar vi oss land, som vi tror är öns sydsida. Det visar sig strax att vi på de timmar vi låg och drev hade blivit strömsatta norrut förbi sydostudden Cap Tikapo. Det är bara att vända och vi gnetar oss tillbaka förbi udden. Klockan är 10.30 lokalt när vi droppar ankaret i västra delen av bukten utanför den lilla "huvudstaden". Vi har sällskap med ett tiotal andra långseglare här. Tyvärr är det ganska disigt

med en del regnskuror runt om, så vi kan inte fullt ut njuta av det storslagna i naturen som Nuku Hiva har att bjuda på. Inga infödingar möter upp med blommor, bastkylor och ukulelemusik. Men vi får bananer och papayafrukt av de trevliga amerikanerna i båten intill oss!

Så kan vi summera den, förmodligen längsta etappen på vår resa. Från Galapagos, 3050 sjömil avklarade på 24,5 dygn. Yanne har jobbat 171 timmar och sugit i sig 110 liter diesel, 0,64 liter/tim. Och vi är välbehållna.

Polynesien – here we come!!

Fortsättning följer i nästa nummer